

Cuprins

Prefață	3
8. DE LA PRIMUL RĂZBOI MONDIAL, LA DESTRĂMAREA LUMII BIPOLARE.	7
8.1. Caracteristicile primului război mondial. Tratatul de pace din jurul Parisului.	7
1. Noțiunile primului război mondial	8
2. Proclamația lui Franz Joseph	8
3. Conferința de pace de la Paris: Wilson și Clemenceau	9
4. Harta geografică a primului război mondial (I)	9
5. Harta geografică a primului război mondial (II)	9
6. Cotitură în desfășurarea războiului	10
7. Opinii despre comandanții militari din timpul războiului	10
8. Noțiuni și termeni istorici – cheie	11
9. Definierea noțiunilor	11
10. Constituirea statului Cehoslovacia	11
11. Responsabilitatea participanților față de război	11
12. Caracteristicile primului război mondial	12
8.2. Noile fenomene ale vieții economico-sociale într-o lume dezvoltată.	13
13. Servitorii	13
14. Extinderea dreptului de vot în Europa	14
15. Schimbări în situația femeilor (I)	15
16. Schimbări în situația femeilor (II)	17
17. Relațiile economice ale Marilor Puteri	18
18. Gandhi despre civilizația occidentală	19
19. Situația economică a anilor 1920	19
20. Situația economică a Marilor Puteri după primul război mondial	20
21. Modul de viață în anii 1920	20
8.3. Regimurile autoritare din Europa Centrală și fascismul italian.	22
22. Forme de stat	22
23. Fascismul și nazismul	23
24. Discursurile lui Mussolini (I)	23
25. Discursurile lui Mussolini (II)	24
26. Discursurile lui Mussolini (III)	24
27. Politica externă a Italiei	25
28. Sisteme politice în Europa	25
8.4. Statele Unite ale Americii și criza economică din anii 1929 -1933.	26
29. Prăbușirea burselor din New York în anul 1929	26
30. Măsurile economice ale lui Roosevelt (I)	26
31. Bursa	27
32. Măsurile economice ale lui Roosevelt (II)	27
33. Politica economică a lui Roosevelt	28
34. Tendințe economice în anii 1920 și 1930	28
35. Economia Germaniei în anii 1920	31
36. Căile gestionării crizei	31
8.5. Venirea la putere a național-socialismului și mecanismul lui de funcționare.	32
37. Sursele antisemitismului	32
38. Consolidarea PMNSG	33
39. Demagogia nazistă	34
40. Sistemul nazist	34

41. Rezultatele alegerilor din Germania	35
42. Răspîndirea violenței în Germania	37
43. Rezistența față de Hitler (I)	38
44. „Soluția finală”, „holocaustul”, „shoa”	39
45. Rezistența față de Hitler (II)	40
46. Edificarea puterii naziste	40
8.6. 8.6. Ideologia bolșevică și dictatura stalinistă în anii 1920 - 1930	41
47. Evenimentele din 1917 (I)	41
48. Conducătorii bolșevici	41
49. Cultul personalității (I)	42
50. Cultul personalității (II)	43
51. Transformarea societății sovietice (I)	43
52. Evenimentele din 1917 (II)	44
53. Politica economică stalinistă	45
54. Transformarea societății sovietice (II)	46
8.7. Preliminariile celui de-al doilea război mondial și principalele schimbări apărute în desfășurarea lui	46
55. Cronologia și harta geografică a evenimentelor	46
56. Primele anexări ale Germaniei	47
57. Evenimente în Europa	48
58. Operațiuni militare în Europa	48
59. Atacarea Uniunii Sovietice de către Germania	49
60. Cauzele victoriei aliaților	50
61. Germania nazistă și tratatele internaționale	51
62. Limbajul nazist	51
63. Principalele evenimente ale celui de-al doilea război mondial	52
64. Hiroshima	53
65. Politica conciliatoare a lui Chamberlain	54
8.8. Războiul rece și caracteristicile lumii bipolare	54
66. Conflictele militare internaționale după cel de-al doilea război mondial	54
67. Relațiile internaționale după al doilea război mondial	55
68. Structura și rolul ONU	56
69. Războiul rece	57
70. Structura organizațiilor internaționale	57
71. „Minunea economică” germană	59
72. Concurența dintre Marile Puteri în perioada războiului rece	60
73. Destrămarea sistemului colonial	61
8.9. Căderea regimurilor comuniste	61
74. Formarea blocului sovietic	63
75. Scenariul bolșevizării	63
76. Comunismul între promisiuni și realitate	64
77. Identificarea noțiunilor (I)	66
78. Berlinul divizat	66
79. Prăbușirea sistemului sovietic	67
80. Europa divizată	68
81. Identificarea noțiunilor (II)	70
82. Căderea Uniunii Sovietice	71
83. Comunism, bolșevism, socialism	72
84. Epoca nucleară sau problema amenințării reciproce	73
85. Socialism, capitalism	75
86. Problema germană	76

9. UNGARIA, DE LA PRIMUL RĂZBOI MONDIAL, LA PRĂBUȘIREA DIN AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL	78
9.1. Destrămarea Monarhiei Austro-Ungare și consecințele acesteia	78
87. Granițe și naționalități	79
88. Propaganda cehoslovacă	80
89. Transporturile și modificările frontierelor	80
90. Consecințe economice	83
91. Situația militară	83
92. Efecte etnice și economice	84
93. Refugiații	86
94. „Către toți”	87
95. Pacifismul	88
96. Protecția minorităților	89
97. Problema agrară	90
98. Situația politică din Bazinul Carpatic	91
9.2. Caracteristicile regimului horthyst	94
99. Pactul Bethlen-Peyer	94
100. Stabilitate politică în anii 1920	95
101. Istoricul afișelor din anii 1920	96
102. Consolidare economică (I)	97
103. Consolidare economică (II)	98
104. Politica externă a lui Bethlen	98
105. Concepția politicii externe a lui Teleki	99
106. “Harta roșie” a lui Teleki Pál	100
107. Sinuciderea lui Teleki Pál (I)	102
108. Criza economică în Ungaria	103
109. Foarfeca agrară	105
110. Sinuciderea lui Teleki Pál (II)	105
111. Planul de muncă pentru Națiune	106
9.3. Relații culturale și mod de viață	107
112. Condițiile de locuit ale muncitorilor	107
113. Populația țării în perioada interbelică	108
114. Clasa de mijloc a nobilimii	109
115. Transformările sociale ale perioadei interbelice	110
116. Mobilitatea societății maghiare din perioada interbelică	111
117. Societatea urbană	112
118. Neonaționalismul (I)	113
119. Neonaționalismul (II)	113
120. Politica școlară a lui Klebelsberg	114
121. Viața științifică din Ungaria	115
122. Neonaționalismul (III)	116
123. Politica culturală a lui Klebelsberg	117
9.4. Spațiul de manevră și alternativele politicii externe ungare	118
124. Articolul lordului Rothermere	118
125. Problema revizuirii teritoriale	119
126. Tratatul de prietenie ungaro-italian	120
127. Procesele-verbale de la Roma	120
128. Politica externă a lui Gömbös	121
129. Ungaria și vecinii săi	121
130. Moștenirea lui Horthy	122
131. Aspirații germane în Bazinul Dunării	123
132. Primul Arbitraj de la Viena	124
133. Revizionismul teritorial	125

134. Conexiunile internaționale ale revizionismului teritorial	126
135. Interpretări contemporane ale revizionismului teritorial	128
9.5. Participarea Ungariei la cel de-al doilea război mondial	129
136. Perspectivele războiului	129
137. Aderarea Ungariei la Pactul Tripartit	130
138. Memorii lui Werth Henrik	131
139. Catastrofa de pe Don	132
140. Catastrofa de pe Don și conducerea armatei ungare	133
141. Poziția sovietică față de tratativele anglo-ungare	134
142. Măcelul de la Novi Sad	134
143. Relațiile germano-ungare	136
144. Ediția de Crăciun a ziarului „Népszava”	137
145. Proiectul tratatului de pace separată	137
146. Politica Guvernului Kállay	138
147. Proclamația lui Horthy Miklós	139
9.6. Ocupația germană și holocaustul	140
148. Pogromul de la Munkács	140
149. Scrisoarea pastorală a primatului Ungariei (I)	141
150. Ocupația germană și armata ungară	142
151. Bethlen István despre dominația mișcării fasciste „Crucile cu săgeți”	142
152. Pierderile evreilor maghiari	143
153. Situația și salvarea evreilor	144
154. Evreii și învățământul	144
155. Numerus clausus	145
156. Prima și a doua lege antisemită („legi evreiești”)	145
157. A treia lege antisemită	147
158. Asimilarea evreilor	147
159. Scrisoarea pastorală a primatului Ungariei (II)	148
10. UNGARIA, DE LA 1945, PÎNĂ LA SCHIMBAREA REGIMULUI.	149
10.1. Eliberarea și ocupația sovietică	149
160. Pierderile de război	149
161. Pierderi umane	150
162. Convenția de armistițiu (I)	151
163. Scrisoarea pastorală a lui Mindszenty József	152
164. Rezultatele alegerilor din anul 1945	153
165. Reforma agrară din anul 1945 (I)	153
166. Eliberare sau ocupație?	154
167. Convenția de armistițiu (II)	155
168. Caricatură înfățișînd antecedentele tratatului de pace	156
169. Cariere politice	157
170. Procesul Comunității Maghiare	157
171. Rezultatele alegerilor	158
172. Creșterea teritorială a Uniunii Sovietice și frontierele Ungariei	159
173. Reforma agrară din anul 1945 (II)	160
10.2. Soarta maghiarilor din afara granițelor	162
174. Tratatul de pace de la Paris și maghiarii din afara granițelor	162
175. Maghiarii din afara granițelor	163
176. Programul guvernamental de la Kosiče	165
177. Regiunea Autonomă Maghiară	165
178. Maghiarii din noile state naționale	167
179. Soarta minorităților	167

10.3. Edificarea și funcționarea dictaturii comuniste	168
180. Poliția politică (ÁVH)	168
181. Colectivizarea agriculturii (înființarea colhozurilor)	169
182. Naționalizarea și viața economică	171
183. Programul bolșevizării (I)	172
184. Propaganda socialistă	173
185. Cultul personalității lui Rákosi	174
186. Anii 1950	175
187. Evacuările	175
188. Munca silnică în lagărul de la Recsk	176
189. Procesul-Rajk	178
190. Chiaburii	179
191. Programul bolșevizării (II)	180
192. Propagandă comunistă sau manipulare fățișă	182
193. Sportul și politica	182
10.4. Revoluția și lupta pentru independență din anul 1956	184
194. Ziua de 23 octombrie 1956	184
195. Revendicările din 1956	186
196. Participanții la revoluție și la lupta pentru independență	187
197. Declarația guvernului, 28 octombrie 1956.	188
198. Revendicările și programul guvernamental din 28 octombrie 1956	189
199. Kádár János și anul 1956	191
200. Represiunea revoluției.	192
201. Revendicările revoluției	193
202. Grupuri de insurgenți în 1956	194
203. Discursul lui Mindszenty	196
204. Independența maghiară după 1956	197
205. Muncitorii și anul 1956	198
206. Anul 1956 și poliția politică (ÁVH)	200
207. Șansa anului 1956	201
10.5. Caracteristicile regimului Kádár	204
208. Pierderi în anul 1956.	204
209. Caricatură apărută după revoluție	205
210. Serviciul intern de securitate (Contrainformații interne)	205
211. Anii 1960.	207
212. Agricultură maghiară	208
213. Învățământul și cultura	209
214. Căderea lui Kádár	210
215. Intervenția sovietică din anul 1956	212
216. Kádár János și procesul Nagy Imre	213
217. Comunismul de tip gulaș	215
218. Acțiuni antistatale	216
219. Traiul modern	218
220. „Baraca cea mai veselă” din tabără	220
221. Kádár János și regimul lui politic	221
10.6. Schimbarea regimului	223
222. Antecedentele schimbării regimului	223
223. Circumstanțele internaționale ale schimbării regimului	224
224. Programul transformărilor democratice	225
225. 15 martie 1989.	226
226. Modificările stemelor	228
227. Legile tranziției pașnice (legi cardinale)	228
228. Constituțiile	229

229. Capcana creditelor	231
230. Programul schimbării regimului	232
231. Înurmântarea (reînhumarea) lui Nagy Imre și Comandamentul de Contrainformații Interne III/III	233
232. Afișe electorale din anul 1990	235
233. Masa rotundă la nivel național	235
234. Privatizarea	236
235. Patru alegeri în Ungaria	237
11. EPOCA CONTEMPORANĂ	238
11.1. Caracteristicile, perspectivele regiunii Europei Centrale, problemele regimurilor postsovietice.	238
236. Restructurarea Europei Centrale	238
237. Privatizarea în Europa Centrală	240
238. Colaborarea țărilor din Europa Centrală	241
239. Situația economică a țărilor socialiste	241
240. Relațiile etnice din Iugoslavia	242
241. Destrămarea Iugoslaviei	244
11.2. Istoria integrării europene	245
242. Instituțiile Uniunii Europene	245
243. Uniunea Europeană (I)	246
244. Uniunea Europeană (II)	246
245. Europa în caricaturi (I)	247
246. Instituțiile europene	247
247. Elaborarea legilor în Uniunea Europeană	248
248. Etapele principale ale procesului de integrare europeană	248
11.3. "Lumea a treia"	250
249. Eliberarea popoarelor coloniale (I)	250
250. Eliberarea popoarelor coloniale (II)	251
251. Procesul de eliberare a Africii	251
252. Problemele economice ale coloniilor eliberate	252
253. Marile puteri și țările în curs de dezvoltare	253
254. Eliberarea popoarelor coloniale (III)	254
255. Programul procesului de eliberare a țărilor coloniale	255
256. Explozia demografică	256
257. Contradicția dintre Nord și Sud	257
258. Problema urbanizării	259
11.4. Societatea de consum, probleme ecologice, creșterea standardului de viață	260
259. Poluarea mediului înconjurător	260
260. Europa în caricaturi (II)	261
261. Parlamentul European și protecția mediului	261
262. Erori tehnice – soluții tehnice? (I)	262
263. Erori tehnice – soluții tehnice? (II)	263
264. Ajutoare pentru dezvoltare	263
265. Organizațiile Greenpeace și WWF	264
11.5. Provocările și contradicțiile lumii globalizate	265
266. Avantajele și dezavantajele mijloacelor de informare în masă (mass-media)	265
267. Efectul mijloacelor mass-media	265
268. Genuri de filme și caracteristicile lor	266
269. Reprezentarea realității în mass-media (I)	267
270. Reprezentarea realității în mass-media (II)	267
271. Reclama și tinerii (I)	268
272. Reclama și tinerii (II)	269

12. SOCIETATEA MAGHIARĂ CONTEMPORANĂ ȘI MODUL DE VIAȚĂ	270
12.1. Cunoștințe fundamentale de educație civică	270
273. Drepturile omului și ale cetățeanului în timpul revoluției franceze și cele din zilele noastre	270
274. Declarația Universală a Drepturilor Omului	271
275. Cetățenia maghiară	272
276. Drepturi și îndatoriri cetățenești	273
277. Statul de drept	274
278. Mediarea intereselor	275
279. Ocrotirea cetățenilor de către stat	276
280. Politica socială	276
281. Învățământul și egalitatea șanselor	277
12.2. Etniile și naționalitățile societății maghiare	279
282. Drepturile naționalităților în Ungaria contemporană	279
283. Ponderea naționalităților	280
284. Învățământul în limba minorităților	280
285. Convenția cu privire la schimbul de populație între Ungaria și Cehoslovacia (I)	282
286. Convenția cu privire la schimbul de populație între Ungaria și Cehoslovacia (II)	283
12.3. Rromii din Ungaria	284
287. Situația rromilor în perioada interbelică	284
288. Holocaustul rromilor	285
289. Definirea noțiunii de rrom	285
290. Situația instruirii școlare a rromilor	286
291. Numărul rromilor din Ungaria	287
292. Situația pieții forței de muncă a rromilor	288
12.4. Funcționarea democrației parlamentare și administrația publică locală	290
293. Sistemul electoral	290
294. Dreptul de vot	291
295. Administrația publică locală	292
296. Funcționarea sistemului de administrație publică	293
297. Curtea Constituțională	294
298. Guvernul Republicii Ungare	295
299. Președintele Republicii	296
300. Referendumul	297
12.5. Schimbări sociale, economice și demografice	298
301. Piramidele vîrstelor din Ungaria	298
302. Evoluția numerică a populației	299
303. Componentele evoluției demografice	300
304. Problema evoluției numerice a populației	302
305. Legătura dintre evoluția numerică a populației și nivelul de trai	302
306. Cauzele scăderii numerice a populației	303
307. Schimbările structurale ale economiei ungare (I)	305
308. Comerțul exterior al Ungariei (I)	306
309. Comerțul exterior al Ungariei (II)	307
310. Turismul	308
311. Comerțul exterior al Ungariei (III)	309
312. Schimbările structurale ale economiei ungare (II)	311
Anexă	312
Grila de evaluare pe competențe	312
Grila de evaluare pe domenii	313